

2.2.2. SPŁYW „PRZEŁOMEM DUNAJCA”⁶

W bezpośrednim sąsiedztwie Pienińskiego Parku Narodowego znajduje się jedna z największych atrakcji turystycznych nie tylko w województwie, ale także w Polsce i Europie.

Przełomem Dunajca spływano licznie już w I połowie XIX w., ale za początek turystycznego spływu przyjmuje się dopiero 1862 r., kiedy to właściciel Szczawnicy, Józef Szalay, zorganizował wielki spływ. W 1935 r. zanotowano ponad 10 tys., a w 1938 r. — 20 tys. uczestników. Spływ najczęściej rozpoczynano w Czorsztynie albo w Sromowcach Niżnych (koło Czerwonego Klasztoru). Zwiększone zainteresowanie spływem w ostatnich latach przed II wojną światową spowodowało uregulowanie zasad spływu; w 1934 r. powstało Polskie Stowarzyszenie Flisaków Pienińskich na Rzece Dunajec, które wprowadziło 3-letnie obowiązkowe szkolenia kończące się egzaminem na flisaka. Wyznaczono początek spływu obok mostu pod zamkiem w Niedzicy lub od Czerwonego Klasztoru — do Szczawnicy Niżnej. W 1959 r. wybudowano nową przystań w Sromowcach Niżnych (stała się ona przystanią pośrednią), a w 1960 r. — nowoczesną przystań pod zamkiem w Niedzicy. Budowa zapory w Niedzicy spowodowała skrócenie trasy spływu — w 1975 r. wybudowano nową przystań w Sromowcach Wyżnych Kątach, stacja pośrednia koło Czerwonego Klasztoru faktycznie przestała funkcjonować.

Obecnie spływ odbywa się od 1 kwietnia do 31 października, na trasie Sromowce Wyżne Kąty — Szczawnica Niżna (ok. 18 km, czas spływu ok. 2 godz. 15 min) lub Krościenko (23 km, czas spływu ok. 2 godz. 45 min). Spływa się 10-osobowymi tratwami; każdą obsługuje dwóch flisaków. Na długości zaledwie 2,5 km w linii prostej Dunajec wije się tworząc 7 ostrych zakrętów o łącznej długości 9 km.

TABL. VI. UCZESTNICZY SPŁYWÓW „PRZEŁOMEM DUNAJCA”

Rok	Uczestnicy spływów	Rok	Uczestnicy spływów
1976	262619	1992	119307
1977	249130	1993	140819
1978	227229	1994	170890
1979	246824	1995	206385
1980	232638	1996	200143
1981	237606	1997	193938
1982	145855	1998	252548
1983	200433	1999	261075
1984	185366	2000	240492
1985	176473	2001	187545
1986	225526	2002	234617
1987	208201	2003	233203
1988	208807	2004	217255
1989	142899	2005	192307
1990	88786	2006	199314
1991	120821	2007	227646

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Stowarzyszenia Flisaków Pienińskich na Rzece Dunajec w Sromowcach Niżnych.

⁶ Opracowano na podstawie: Kazimierz Zarzycki, Roman Marcinek, Sławomir Wróbel, *Pieniński Park Narodowy*, seria: *Spotkania z przyrodą*, Wyd. Oficyna Wydawnicza „Multico”, Warszawa 2003; Józef Nyka, *Pieniny. Przewodnik* (wydanie IV), Wyd. Trawers, Warszawa 1995; strona internetowa Polskiego Stowarzyszenia Flisaków Pienińskich <http://www.flisacy.com.pl/>